

SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA
KATEHETSKO PASTORALNA ŠOLA
Škofija Koper

Tatjana Batagelj

POJDITE IN OZNANJAJTE

Sistem župnijskih celic
kot oblika nove evangelizacije v občestvu Cerkve

ZAKLJUČNA NALOGA

Mentor: Alojzij Kržišnik

Vipava, marec 2018

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC IN OKRAJŠAV

- EN O evangelizaciji današnjega sveta (Evangelii Nuntiandi) - apostolska spodbuda papeža Pavla VI.
- PiP Pridite in poglejte - krovni dokument slovenskega pastoralnega načrta
- SŠK..... Slovenska škofovska konferenca
- VE Veselje evangelija (Evangelii Gaudium) – apostolska spodbuda papeža Frančiška

KAZALO

UVOD.....	1
1. NOVA EVANGELIZACIJA.....	4
2. SISTEM ŽUPNIJSKIH MOLITVENIH CELIC ZA EVANGELIZACIJO	12
2.1. KAKŠNI SO CILJI ŽUPNIJSKIH MOLITVENIH CELIC?	15
1. cilj: Rasti v zaupnosti z Gospodom	15
2. cilj: Rasti v ljubezni do bližnjega	16
3. cilj: Jezusa deliti z drugimi	17
4. cilj: Služiti v župniji	19
5. cilj: Nuditi in sprejemati pomoč	20
6. cilj: Usposabljanje nove voditeljje	21
7. cilj: Rasti v veri.....	22
2.2. KAKO POTEKA SREČANJE CELICE?	23
2.2.1. Slavilna molitev	23
2.2.2. Podelitev	23
2.2.3. Branje evangelija.....	24
2.2.4. Poučevanje	25
2.2.5. Poglobitev vednosti.....	25
2.2.6. Sporočila iz življenja župnijske skupnosti.....	26
2.2.7. Posredniška molitev	26
2.2.8. Molitev za ozdravitev	27
2.3. PROCES EVANGELIZACIJE V SISTEMU ŽUPNIJSKIH CELIC	28
2. 4. SISTEM ŽUPNIJSKIH CELIC ZA EVANGELIZACIJO V SLOVENIJI.....	31
2.5. ALI SO ŽUPNIJSKE CELICE DANES ŠE PRIMERNA OBLIKA EVANGELIZACIJE?	33
2.6. ŽUPNIJSKE CELICE IN MALA OBČESTVA SKUPNOSTI KATOLIŠKE MLADINE	35
3. NOVA EVANGELIZACIJA V NAŠI ŽUPNIJI.....	37
3.1 ZAKAJ BI NAŠA ŽUPNIJA POTREBOVALA NOVO EVANGELIZACIJO?	37
3.2 BI LAHKO V NAŠI ŽUPNIJI ZAŽIVELE ŽUPNIJSKE CELICE?.....	38
ZAKLJUČEK.....	40
VIRI IN LITERATURA.....	41
Knjige.....	41
Članki.....	42
Spletne strani	42

UVOD

V zadnjih letih se tudi Cerkev na Slovenskem vedno bolj zaveda, da mora podati svoj odgovor na vzpon sekularizacije na vseh področjih življenja. V krovnem dokumentu slovenskega pastoralnega načrta Pridite in poglejte (PiP) slovenski škofje poudarjajo, da je treba v vernih občestvih krepite tiste dejavnosti, ki ljudem pomagajo do osebne vere in življenja po njej. Papež Janez Pavel II. je že leta 1983 začel spodbujati k »novi evangelizaciji«. Pri tem je poudarjal, da ne gre za nov evangelij, ampak za iskanje novih načinov oznanjevanja, predvsem nove gorečnosti, metod in izrazov.

Sedanji papež Frančišek v istem duhu nadaljuje, da mora Cerkev ranjenemu človeštvu kazati obraz matere, ki »ne čaka, da bodo ranjenci prišli potrkati na njena vrata, ampak jih sama išče po cestah in ulicah. Zbira jih, objema, da se čutijo ljubljene, in jih ozdravlja« (Tornielli 2016, 19). Ob mnogih priložnostih papež Frančišek zato poudarja, da mora Cerkev »iti ven«, kajti naša vera nas »vodi ven iz hiše, da bi obiskali bolnika, zapornika, jokajočega. Kot Marija naj bi gradili Cerkev, ki služi, ki gre iz cerkva in zakristij, da bi podpirala upanje ljudi; Cerkev, ki gre navzven, da bi sprejela ljudi, podrla zidove in prispevala k spravi.« (radio.ognjisce.si/sl/170/aktualno/18328/)

Papež Frančišek se glede pastoralne preнове prvenstveno navdihuje pri Božji besedi, pa tudi pri svojem predhodniku, papežu Pavlu VI., in njegovi apostolski spodbudi O evangelizaciji današnjega sveta, v skladu s katero poudarja, da je nova evangelizacija »namenjena vsem ljudem: verujočim, ki živijo po veri (spolnjujejo zapovedi, obiskujejo mašo, prejemajo zakramente); krščenim, ki ne živijo iz krsta, a jim Cerkev želi pomagati na pot spreobrnjenja in vere; oddaljenim, ki jih Cerkev ne sme pozabiti; nevernim, ki evangelija ne poznajo ali so ga zavrgli« (Valenčič 2016, 8). Papež poudarja, da pastoralna skrb Cerkve ne sme biti namenjena le »česanju ovc, ki so v ogradi« (Carello 2014, 111), ampak predvsem tistim, ki so v nevarnosti. Cerkev se o teh ovcah ne sme najprej spraševati, kdo so, zakaj so v takem stanju, v kaj verujejo, ampak jim ponesti veselo oznanilo upanja in odrešenja, ki nagovarja konkretnega človeka v njegovih razmerah.

Papež sviri pred metodo izključevanja, ki se ne uveljavlja samo v politiki, gospodarstvu in družbenem življenju, ampak vedno pogosteje tudi v verskem življenju, ko se »kristjane, ki se verskega življenja udeležujejo le občasno, prepušča njihovi revščini in družbeni izključenosti« (Valenčič 2016, 10) in se jim tako onemogoči soudeležbo pri dobrinah, ki so namenjene vsem ljudem.

Slovenska Cerkev se zaveda potrebe po novi evangelizaciji, katere smisel in smer vidi predvsem v »poživitvi redne pastorale in v pastoralnem spreobrnjenju od množičnega krščanstva k občestveni in osebni veri, od delne v celovito vero ter od poučevalne v dialoško in pričevalno govorico« (PiP 51).

Ena glavnih strategij, s pomočjo katere naj bi Cerkev stopila na pot nove evangelizacije, so živa občestva, kjer je poudarjeno, da se od množičnosti Cerkev obrača k manjšim, živim občestvom, saj so župnije marsikje prevelike, da bi posameznik v njih doživel sprejetost in razumevanje. Papež poziva k prenovi vse Cerkve, tako posameznih vernikov kot tudi Cerkvenih struktur. Vsa Cerkev se mora zavedati svojega misijonskega poslanstva in si prizadevati za nenehno prenavo.

Ena izmed možnosti prenove župnij, ki jih Cerkev spodbuja, je nastajanje in delovanje manjših skupin, kot so na primer molitvene, zakonske, animatorske, svetopisemske in druge. Vsako tako občestvo pa mora delovati v povezanosti s Cerkvijo, v »polnosti zavedanja, da pripadamo občestvu, ki mu ne more postaviti meja ne prostor ne čas« (EN 61). Kardinal Marc Ouellet pojmuje župnijo kot temelj življenja Cerkve, kot krajevno evharistično skupnost, in dodaja: »Če obstaja posvečeno življenje, če obstajajo gibanja, obstajajo zaradi tega, da obogatijo župnijsko življenje, da bi župnijske skupnosti lahko bile deležne pričevanja, ki opogumlja ljudi na terenu, zlasti družine« (2013, 124).

Posebna oblika malih občestev so župnijske celice. Na njihovo omembo sem naletela povsem slučajno in ker mi je bil njihov koncept popolna neznanka, sem se odločila, da temo malo bolj raziščem. Ob tem sem ugotovila, da literature v slovenščini skorajda ni, kar precej pa je na spletu dostopnega gradiva v italijanščini in nemščini. Ob pomoči duhovnikov Alojzija Kržišnika, Janeza Šketa

in Boštjana Lenarta, ki so mi velikodušno priskočili na pomoč s svojimi izkušnjami in z gradivom, ob katerem so se sami usposabljali za delo z župnijskimi celicami, sem se odločila, da v tej zaključni nalogi predstavim sistem župnijskih celic, njihove cilje in način delovanja. V zadnjem delu naloge bom poskusila odgovoriti na vprašanje, ali so župnijske celice danes še primerna oblika evangelizacije in kakšne so možnosti za njihovo vpeljavo v domači župniji. Želela bi, da bi se morda tudi preko te naloge še kdo navdušil nad to obliko nove evangelizacije, ker verjamem, da so take celice lahko odgovor na krizo, s katero se sooča marsikatera slovenska župnija.

1. NOVA EVANGELIZACIJA

Zakaj je nova evangelizacija potrebna? Mislím, da to potrebo danes zaznava vsak kristjan, ki se trudi živeti duh evangelija v občestvu Cerkve. Mlačnost, brezbrížnost, otopelost ter slaba poučenost kristjanov, velik osip mladih kristjanov po birmi, vedno več kristjanov, ki ne živijo v polnem občestvu s Cerkvijo, dojemanje župnije kot servisa za zagotavljanje zakramentov, upadanje duhovniških poklicev – vse to bi nas moralo bolj skrbeti in boleti, predvsem pa spodbuditi, da več molimo in angažiramo vse svoje sile za prenavo.

Nova evangelizacija se izraža predvsem v novi gorečnosti, v prenovljeni apostolski vnemi vseh krščenih za svetost, ki izvira iz osebnega srečanja z Jezusom Kristusom. Cerkev danes potrebuje motiviranih in zrelih kristjanov, ki trdno verujejo, da tudi danes v Cerkvi deluje Sveti Duh, ki jo lahko poživi, prenovi in prerodi. Papež Janez Pavel II. v apostolski spodbudi *O krščanskih laikih* (34) poudari zahtevo po velikodušnem naporu vseh krščenih, ne le duhovnikov in redovnikov. Laikom v njej nalaga nalogo »ustvariti življenjsko sintezo med evangelijem in svojimi vsakdanjimi življenjskimi dolžnostmi« in dolžnost pričevanja z misijonskim ognjem med mlačnimi in neverujočimi. Kardinal Marc Ouellet definira prvotno poslanstvo laikov kot »delovati v svetu, v zemeljskih strukturah in tja prinašati duha evangelija« (2013, 128). Peter Neuner razlaga, da so se vsi izrazi, ki danes v Cerkvi označujejo razlikovanje med laiki in kleriki, v Novi zavezi nanašali na vse Božje ljudstvo, saj so se izogibali vseh izrazov, ki bi izražali notranje razslojevanje. »Edina pomembna razlika je razlika med Božjim ljudstvom in 'ne-ljudstvom', med verujočimi in ne-verujočimi, med kristjani in ne-kristjani. To je bila ločnica, ki je ločevala ljudi, napolnjene z Duhom, in ljudi, ki so dajali prednost svetnim stvarém« (Neuner 1999, 25). Morda bi se danes tega morali predvsem laiki bolj zavedati – da smo vsi ena Cerkev, med seboj bratje in sestre, da nam je vsem zaupano poslanstvo, da oznanjamo, saj smo vsi deležni istega Duha. Duhovni človek namreč »sprejema, kar prihaja od Božjega Duha. Sprejel je Duha in živi iz Kristusovega Duha. Duhovni človek je torej kristjan, ne pa nosilec službe ali duhovnik« (Neuner 1999, 25). Vsi skupaj smo poklicani in poslani, imamo dolžnost, pa tudi privilegij, da lahko prinašamo Boga v svet okrog nas, kajti »Bog nam ni dosegljiv drugače kot prek sveta. Kaže se nam v svetu, s

svetom in prek sveta, ki ga neskončno presega. Svetna duhovnost ne ostane preprosto v tem svetu, ampak najde v njem Boga, ki ta svet presega« (Neuner 1999, 123).

Mislim, da se Cerkev teh perečih vprašanj zaveda in da ves čas išče načine, kako bi sodobnemu človeku prišla naproti, ob tem pa ohranila zvestobo evangeliju. »Cerkev mora biti kritična glede svoje pastoralne dejavnosti, v oznanjevanju mora iskati novo govorico sprejemanja in usmiljenja, da jo bodo ljudje razumeli, jo sprejemali kot svoj dom. Bolj kot skrbi, da ne bi zašla v herezijo, se mora izogibati temu, da bi okostenela v svojih predpisih in obstoječih strukturah« (Valenčič 2016, 645).

Nekateri sodobni teologi celo dvomijo v smiselnost obstoja teritorialnih župnij, kakršne poznamo danes. Svoje dvome utemeljujejo s »spremenjenimi razmerami v evropski družbi, ki ni več v celoti prežeta s krščanstvom in krščanskimi vrednotami. Menijo, da župnija danes ne upošteva raznolikosti ljudi in nekatere potiska na rob župnijskega prostora (obrobni verniki) ali jih celo izključuje (oddaljeni oz. pogani)« (Kvaternik 2004, 346).

Če imajo danes mnogi ljudje odpor do sedanje oblike cerkvene organiziranosti, se moramo vprašati, kje je vzrok za njihov odpor do Cerkve. Sama te razloge vidim v Cerkvi izrazito nenaklonjenem, če ne kar sovražnem, javnem mnenju, ki ga zelo uspešno širijo skoraj vsi mediji; v dejstvu, da je v mnogih družinah vzgoja otrok prepuščena prav tem medijem; ter predvsem v brezbriznosti in mlačnosti kristjanov, ki smo pogosto vse prej kot navdušene priče veselega oznanila.

Mislim, da se mora kakršna koli prenova Cerkve ali župnije začeti s prenovo vsakega vernika, da bi drug na drugega gledali kot na dragocenega brata ali sestro, s katerim smo deležni istega kruha Besede in Evharistije, namesto da se presojava, tehtamo in ocenjujemo ter kot farizeji zviška gledamo na manjvredne cestninarje. Predvsem mora vsak vernik najprej sam odkriti in izkusiti veselje evangelija, šele tedaj je sposoben veselo oznanilo posredovati drugim.

Prvi korak kakršne koli prenove pa bi moral biti na kolenih, saj se lahko posameznik ali župnija prerodita le v moči Svetega Duha. V župnijskih skupnostih na Floridi in v Milanu, kjer so prvi začeli s sistemom župnijskih celic in bili pri tem

zelo uspešni, so se dobro zavedali, na čem morajo graditi. V župnijah so vpeljali stalno češčenje Najsvetejšega in nagovorili župljane, da posvetijo eno uro dnevno adoraciji. Sveti Duh je obilno deloval in župnijska skupnost se je tako prerodila, da se je njihovo navdušenje nad življenjem po evangeliju tako očitno kazalo tudi navzven, da so mediji o njih poročali kot o župniji v plamenih.

Nekateri teologi menijo, da je treba »graditi in ohranjati vse oblike občestev, kjer ljudje najprej najdejo življenjsko in socialno bližino. Poskrbeti je treba tudi za duhovno zahtevnejše vernike, vključevati, motivirati, povezovati in stalno usposabljanje nove prostovoljce, graditi nove in ohranjati stare medsebojne povezave ter izkoristiti nove možnosti, ki jih daje sodobna tehnologija« (Kvaternik 2004, 347). Mislim, da do neke mere to velja, vendar se mi zdi, da s pretiranim aktivizmom Cerkev postane le še eden od ponudnikov storitev in tako tekmuje s svetom z enakim načinom delovanja, od česar ne moremo pričakovati posebnega uspeha. V duhu materialistične in potrošniške mentalitete ljudje tudi Cerkev pojmujejo kot še enega ponudnika na trgu, sveto mašo in verouk pa le kot še eno od mnogih dejavnosti, med katerimi se vsak teden odločajo. Strinjam se s tem, da morajo ljudje v občestvu najprej najti človeško bližino, bojim pa se, da se velikokrat tukaj tudi ustavimo in da danes marsikatero krščansko občestvo pozablja na svojo duhovno dimenzijo, na povezavo s Kristusom. Zdi se mi, da je s strani Cerkve ponujenih dovolj možnosti za vključevanje, povezovanje in usposabljanje laikov. Težavo vidim v tem, da je vedno manj laikov pripravljenih prevzeti kakršno koli službo v Cerkvi, zato se kljub prizadevanju za motiviranje dogaja, da marsikatera naloga, ki bi jo lahko opravili laiki, ostane duhovniku, ki je danes pogosto preobremenjen ali celo izgorel. Laiki še vedno čutimo evangelizacijo kot izključno nalogo duhovnikov in drugih posvečenih oseb, pozabljamo pa, da Jezus naroča vsem nam: »Vi jim dajte jesti!« (Mt 14, 16).

Pogosto tudi pozabljamo, da smo obsojeni na prazne mreže, dokler se zanašamo le na svoje človeške moči in sposobnosti. Zdi se, kot da le malo vernikov zares zaupa v moč molitve in veruje v delovanje Svetega Duha. Prevečkrat Bogu narekujemo, kako naj deluje in kako naj prenovi našo Cerkev, župnijo, nas same; vse gradimo na svojih načrtih, na svojih idejah in se pogosto obnašamo kot skupnost, ki nima Jezusa med sabo. Nove evangelizacije tako niso potrebni le

oddaljeni kristjani, ampak smo je potrebni vsi, kajti naša vera je »preizkušnjam izpostavljena in ogrožena vera; še več, to je oblegana in pobijana vera. Prav lahko se zaduši in izhira, če ni stalno nahranjevana in vzdrževana. Evangelizirati torej dostikrat pomeni zlasti s katehezo, ki je polna evangeljskega soka in pripravljena v jeziku, prilagojenem časom in osebam, dovajati veri vernikov to potrebno hrano in oporo« (EN 54). Predvsem pa bi moral vsak kristjan bolj začutiti žejo po živi vodi in se vrniti k izvirom, kjer to vodo lahko najde: k osebni in skupni molitvi, branju Božje besede, sveti maši in zakramentom.

Morda se tudi preveč ukvarjamo z napakami, slabostmi, grešnostjo in pomanjkljivostmi, namesto da bi se bolj osredotočili na tisto dobro, česar tudi ni malo. Medtem ko posvečamo toliko časa in energije izkoreninjanju nečesa, kar se nam zdi slabo, zamre marsikaj dobrega, ker ni dobilo potrebne pozornosti.

Nekateri oddaljeni kristjani vidijo Cerkev kot zastarelo in okorelo, kot institucijo, ki ne more odgovarjati na vprašanja sodobnega časa in vsakdanjega življenja. Zdi se mi, da Cerkev danes, s papežem Frančiškom na čelu, prepoznava znamenja časa in je v zadnjih desetletjih korenito spremenila svojo govorico, da bi prišla ljudem bliže v realnosti njihovega življenja. Verjetno nikoli v zgodovini Cerkve ni bilo tako poudarjeno usmiljenje, kot je v zadnjih letih in v zadnjih papeževih spodbudah. Težavo vidim v tem, da gre pri vseh teh dokumentih, pri papeževih nagovorih, nenazadnje tudi pri vsaki nedeljski homiliji in pri vsakem pastoralnem prizadevanju, za prepričevanje prepričanih, ne doseže pa sporočilo tistih, ki so se oddaljili. Mislim, da si danes zatiskamo oči, če čakamo, da se bo izgubljeni sin sam vrnil. Oddaljeni kristjani danes morda še čutijo lakoto po Bogu in po duhovnem življenju, obenem pa pod vplivom splošne javne klime glasno kritizirajo Cerkev in njene predstavnike, zato je iluzorno pričakovati, da bodo iz lastne pobude našli pot nazaj v župnijsko skupnost.

Kar razlikuje današnjega človeka, in posledično tudi vernika, od njegovih prednikov, je večja individualizacija. Če so nekoč ljudje hrepeneli po tem, da so se srečali in preživljali čas skupaj, se danes vedno bolj zapirajo vsak v svoj svet,

iz katerega jih je težko izvabiti. Po drugi strani pa današnji človek hrepeni po odnosih, po tem, da je viden in slišan, kot pravi Mati Terezija: »da si nekomu nekdo«. Župnije so danes marsikje prevelike, da bi se ljudje med seboj poznali in tako za marsikaterega človeka tudi Cerkev postane prostor, kjer je le brezimnež. Zdi se mi, da mora iti prenova župnije oziroma Cerkve v smeri, da bi se vsakdo počutil sprejet, kot nekdo, ki ima svojo vlogo, svoj prostor, svoj glas v Cerkvi. Če smo med seboj bratje in sestre, ki nas Bog kliče po imenu, mora vsak tudi čutiti, da drugim ni vseeno zanj in za to, kaj se z njim dogaja. Če nekdo zboli in ga dolgo ni v cerkev ali če mladega človeka po birni ni več blizu, mora to nekdo opaziti in nam mora biti mar.

Mnogi oddaljeni so lačni duhovnosti in iščejo drugod, v cerkev pa jih ni, zato bi se morali večkrat zamisliti, zakaj se v župniji in v Cerkvi nasploh ne počutijo doma. »Sodobne sociološke raziskave kažejo, da se ljudje v glavnem pridružujejo tistim religijskim skupinam, kjer se čutijo sprejete in ovrednotene. Bistvene vloge pri spreobrnjenju torej ne igra nauk, ampak prijateljska povezanost med ljudmi. Ljudje prihajajo tja, kjer je prostor za dialog in medsebojno druženje« (Ogrinc 2001, 224).

Isti ljudje pa se morda vsak dan srečujejo s sodelavci, sosedi, prijatelji in znanci, ki lahko z besedo in življenjem močno pričujejo o svoji izkušnji Jezusa Odrešenika. Jezusovo naročilo »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsemu stvarstvu!« (Mr 16, 15) ni bilo namenjeno samo apostolom, ampak velja vsakemu kristjanu. »Svet, ki kljub neštetim znamenjem odklanja Boga, na paradoksalen način Boga po nepričakovanih potih išče in bridko čuti potrebo po njem, prav isti svet kliče po takih oznanjevalcih, ki bi mu govorili o Bogu, katerega ti oznanjevalci sami poznajo in jim je domač, kakor da bi gledali Nevidnega. Svet hrepeni in pričakuje od nas preprostost življenja, duha molitve, ljubezen do vseh in zlasti do malih in ubogih, pokorščino in ponižnost, nesebičnost in smisel za odpoved« (EN 76). Oznanjevanje evangelija je naloga vsakega kristjana, ne le posvečenih oseb. Papež Pavel VI v apostolski spodbudi O evangelizaciji današnjega sveta (1976, 70) poudarja, da je naloga laikov, da ponesejo oznanilo evangelija na vsa področja vsakdanjega življenja, od politike in gospodarstva, umetnosti in kulture, do sociale in medijev. Z evangelijem naj bodo prežete vse

pore vsakdanjega življenja – od ljubezni, družine in vzgoje otrok, do strokovnega dela in trpljenja. Čim več laikov bo dalo svoje znanje in sposobnosti na voljo za evangelizacijo, tem bolj bodo vsa ta področja v službi izgrajevanja Božjega kraljestva. Posebno pomembno poslanstvo evangelizacije ima vsak laik v svoji družini, kajti »tako kakor Cerkev mora tudi družina biti kraj, kjer evangelij izročajo naprej poznejšim rodovom in od koder evangelij izžareva v okolje. Znotraj družine, ki se zaveda tega poslanstva, torej vsi njeni člani evangelizirajo in prejemajo evangelizacijo. Starši ne samo posredujejo evangelij svojim otrokom, marveč morejo od njih tudi prejemati isti evangelij, in sicer kot globoko živeti evangelij. Taka družina postane nositeljica evangelizacije za mnoge druge družine in za okolje, h kateremu spada« (EN 71). Danes je družina pogosto ranjena in ne (z)more več opravljati tega svojega poslanstva. Starši, ki sami ne molijo in ne prepoznavajo delovanja Svetega Duha v svojem življenju, ne morejo prenašati žive vere na svoje otroke. V preteklih generacijah so ta primanjkljaj marsikje še pokrivali stari starši, ki so vnukom znali posredovati osebno izkušnjo vere. Danes se tudi na področju vere umikamo vsak v svoj svet. Družinska molitev je postala redkost, kdor še moli doma, moli sam. Prostor za skupno molitev je le še v cerkvi in pri verouku, z molitvijo pa se iz vsakdanjega življenja in iz družin umika tudi vera. Kristjani tako pogosto svojo vero živimo le v cerkvi in v župnijskem domu, nima pa naša vera veliko zveze z našim vsakdanjim življenjem.

Zato je danes še toliko bolj pomembno, da človek, ki je doživel osebno in pristno srečanje z vstalim Kristusom, tega ne zadrži samo zase, ampak mora, kot pravi papež Frančišek, »stopiti v temo, v kateri tava toliko naših bratov in sester, z njimi vzpostaviti stik in jim dati občutiti svojo bližino... Odrinjene in grešnike poskušajmo nagovoriti s pričevanjem o usmiljenju, ki smo ga sami doživeli« (Tornielli 2016, 65).

Najpogostejši izgovor, h kateremu se laiki zatekamo, je nesposobnost ali pa prepričanje, da iz spoštovanja do drugačnih prepričanj svoje vere ne smemo oznanjati na glas. V priročniku za voditelje župnijskih celic oba izgovora zavračajo, saj Jezus vsakemu, ki se iskreno preda nalogi oznanjevanja, v Svetem Duhu podeljuje apostolsko učinkovitost in karizmatično moč. Poleg tega je danes

v Cerкви dovolj možnosti, da se usposobimo za oznanjevanje, če to le hočemo. Prav tako spoštovanje do drugačnih prepričanj ne sme biti ovira, da ne bi oznanjevali z besedami in z življenjem, kajti »temeljna stvar v novi evangelizaciji ni imeti politično ali strateško miselnost, ampak živeti v duhu pričevanja, ki ga nosi s seboj živa vera« (Ouellet 2013, 140).

Po priporočilih priročnika za voditelje župnijskih celic se mora dober evangelizator »naučiti meditirati Božjo besedo, mora jo pustiti počivati v globini svojega srca, jo gojiti v molitvi in dopustiti, da rodi sad« (Sistem župnijskih celic za evangelizacijo, delovni priročnik za voditelje 2001, 46). Jezus je poslanstvo oznanjevanja apostolom zaupal z besedami: »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsemu stvarstvu!« (Mr 16,15) in »Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence. Krščujte jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal! In glejte: jaz sem z vami vse dni do konca sveta« (Mt 28,18-20). Ko prebiramo to Jezusovo naročilo, opazimo, da v njem ni nobenega naročila, kako naj učenci to izvršujejo. Jezus ne vsiljuje nobene metode, ampak prepušča vsakemu posamezniku, da poišče najboljši način, kako bo uresničil njegovo naročilo v določenem kraju in času.

Dejstvo je, da ljudje kakršno koli oznanilo hitreje in raje sprejmejo od nekoga, ki ga poznajo, ki jim je blizu in ki govori iz lastne izkušnje in prepričanja, zato bi moral vsak kristjan dojeti, da je biti evangelizator njegovo poslanstvo, ki pomeni »vreči se v osrčje evangeljskega sporočila. Brez te notranje razsežnosti si le kristjan v pokoju« (Sistem župnijskih celic za evangelizacijo, delovni priročnik za voditelje 2001, 46). Danes se je v Cerкви v veliki meri izgubil duh oznanjevanja, vse več je teh »kristjanov v pokoju«, ki ne opravljajo več dela, za katerega jih je Gospod poklical. Izgovor, da nismo popolni verniki, da bi lahko evangelizirali druge, ne zdrži, saj so tudi nekateri učenci še vedno dvomili, a jim je Jezus vseeno zaupal poslanstvo oznanjevanja. Vsekakor pa se je potrebno v ponižnosti zavedati, da potrebujemo pomoč od zgoraj, in si zato vzeti čas za redno molitev ter branje, premišljevanje in študij Svetega pisma. André Daigneault govori v svoji knjigi sicer o duhovnikih, a naslednje besede veljajo pravzaprav za vsakogar, ki oznanja evangelij: »Duhovnik tretjega tisočletja, ki nam ga pripravlja Bog, bo oznanjevalec evangelija. Njegova usta bodo prekipevala od polnosti srca in se

bo dotikal src, ki jih bo vnel z ognjem Božje besede, o kateri bo premišljeval pred tabernakljem« (2012, 47).

Cerkev se zaveda, da strategije, ki jih je uporabljala pri prejšnjih generacijah, danes niso več dovolj učinkovite. To naglašuje tudi papež Frančišek, ko pravi, da mora »Cerkev oditi ven iz svojih cerkva in občestev ter poiskati ljudi tam, kjer živijo, kjer trpijo, kjer upajo« (Tornielli 2016, 55). Kljub temnim obdobjem in slabostim v življenju Cerkve, ostaja krščansko oznanilo vedno novo. Kot pravi papež Frančišek, more Jezus »razbiti tudi turobne vzorce, v katere smo ga domnevno vklenili, in nas preseneča s svojo nenehno Božjo ustvarjalnostjo. Vsakokrat, ko se skušamo vrniti k izviru in ponovno pridobiti izvirno evangeljsko svežino, se pokažejo nove poti, ustvarjalni načini, druge izrazne oblike, zgovornejša znamenja in besede z bogatim prenovljenim pomenom za sedanji čas« (VE 11). Cerkev nenehno išče te nove oblike in pristope pri oznanjevanju evangelija in eden izmed rezultatov tega iskanja je tudi sistem župnijskih celic za evangelizacijo.

2. SISTEM ŽUPNIJSKIH MOLITVENIH CELIC ZA EVANGELIZACIJO

Že samo ime veliko pove o tej evangelizacijski metodi. *Sistem*, ker je živo urejena struktura, *župnijske*, ker delujejo v župniji in v povezanosti z župnijo, *celice*, ker se skupina podobno kot biološka celica razdeli, ko doseže določeno velikost, za *evangelizacijo*, ker izraz pove namen sistema.

Prav beseda evangelizacija največkrat med kristjani vzbudi mešane občutke in pomisleke. Po eni strani se čutimo dovolj kristjane, da tega ne potrebujemo, po drugi strani pa se do oznanjevanja evangelija vedemo kot do nečesa, kar je izključno naloga posvečenih oseb, laiki pa ostajamo ob tem vprašanju brezbrizni. »Naša velika vnema za evangelizacijo mora izhajati iz resnično svetega življenja; oznanjevanje, ki se hrani z molitvijo in zlasti ljubeznijo do evharistije, pa naj s svoje strani pospešuje rast v svetosti pri oznanjevalcu« (EN 76).

Manjka nam gorečnost prvih krščanskih skupnosti, zato nam je tuja tudi prvotna oblika oznanjevanja – evangelizacija oikosa. Bistvo evangelizacije oikosa je, da je naš prostor služenja vsakdanje življenje. Oikos je skupina ljudi, s katerimi imamo redne vezi. Običajno so to družinski člani, sorodniki, sosedje, sodelavci, sošolci ter prijatelji oz. tisti, s katerimi imamo skupne interese. V Novi zavezi oikos sestavljajo ljudje, ki jih družijo sorodstvene vezi, skupne naloge ali skupni teritorij. Oikos je bila osnovna družbena enota in je poleg ožjih družinskih članov vključevala tudi njihove služabnike in zaposlene. Avtentična pričevanja iz Biblije in zgodovinskih virov poudarjajo, da je prva Cerkev rasla preko evangeliziranja oikosa. To se je dogajalo spontano, saj je vsak, ki je spoznal vero v Jezusa Kristusa, želel deliti svoje veselje zaradi vere z ljudmi, ki jih je srečal. V evangelijih in Apostolskih delih najdemo kar nekaj mest, kjer je poudarjeno, kako se je veselo oznanilo širilo preko komunikacije med ljudmi v istem oikosu:

»Pojdi domov **k svojim ljudem** in jim naznani, kako velike reči ti je storil Gospod in se te usmilil« (Mr 5, 19).

»Danes je **v to hišo** prišlo odrešenje, ker je tudi on Abrahamov sin« (Lk 19, 9).

»In začel je verovati **sam in vsi njegovi domači**« (Jn 4, 53).

»Eden od teh, ki sta slišala Janezove besede in šla za Jezusom, je bil Andrej, brat Simona Petra. Ta je najprej **našel svojega brata** Simona in mu je rekel: 'Našli smo Mesija' (kar v prevodu pomeni Maziljenec). **Privedel ga je k Jezusu**« (Jn 1, 40-42).

»Ko se je dala krstiti **ona in vsa njena hiša**...« (Apd 16, 15).

»Odgovorila sta mu: 'Veruj v Gospoda Jezusa in rešen boš **ti in tvoja hiša!**'« (Apd 16,31).

Stotnik Kornelij je v svojo hišo povabil **svoje sorodnike in bližnje prijatelje**, da bi poslušali Petra, ki jim bo govoril o Jezusu (Apd 10, 22-24).

Evangelizacija oikosa je po eni strani najbolj naraven in obenem najbolj učinkovit način, saj imamo največji vpliv prav na ljudi, ki so nam najbližji in imamo z njimi tudi največ priložnosti za srečanje. Po drugi strani pa to ni najlažje, saj naši najbližji tudi najbolj poznajo slabosti in šibkosti naše osebnosti.

Kljub temu, da je nalogo evangelizacije vsak kristjan prejel od Jezusa, ki nas opogumlja, ostaja naloga težka oziroma kar nemogoča, če bi se zanašali le na svoje človeške zmožnosti in moči. Jezus tudi svojih učencev ni poslal oznanjat takoj po vstajenju, ampak jim je naročil, naj počakajo prihod Svetega Duha. Tudi danes ne moremo ničesar storiti brez darov Svetega Duha. Papež Pavel VI je v apostolski spodbudi O evangelizaciji današnjega sveta zapisal: »Tehnike evangelizacije (metode) so dobre; toda tudi najpopolnejše med njimi ne morejo nadomestiti skritega delovanja Svetega Duha. Tudi najbolj prefinjena oznanjevalčeva priprava brez Svetega Duha ničesar ne zmore. Brez njega je še tako prepričljiva dialektika brez moči nad duhom ljudi. Brez njega so še tako spretno izdelani zasnutki, opirajoči se na sociološke in psihološke metode, prazni in brez vrednosti« (1976, 75). Le oznanjevalci, ki so razvneti od ognja Svetega Duha, so lahko pričevalci, ki ne bodo le ponavljali, kar so prebrali ali študirali, ampak bodo oznanjali, kar so videli, slišali in doživeli.

Sistem župnijskih celic za evangelizacijo temelji na molitvi, služenju in na tedenskem srečevanju vernikov po celicah. Članom omogoča, da na novo doživijo duha prvih krščanskih skupnosti. Najpogosteje se člani celice srečujejo na voditeljevem domu, v katerem se povabljeni počutijo sprejete in se tudi še

neverujoči počuti domače. Če to zaradi prostorske stiske ni mogoče, se lahko celica sestaja tudi v župnijskih prostorih, vendar to ni zaželeno. Srečanje traja uro in pol. Enkrat mesečno se člani vseh celic srečajo še na skupnem srečanju. Optimalno število članov v celici je od šest do dvanajst. Ko celica s sprejemanjem novih članov preseže to mejo, se razdeli na dve celici. Deluje namreč po principu biološke celice, ki se mora deliti ali pa umre. Ta princip je tudi glavna razlika med celicami in drugimi malimi občestvi, ki se pogosto zaprejo sama vase, medtem ko celica najbolj zaživi, ko se ji pridruži nov član, ki je morda šele pred kratkim začel spoznavati vero.

Dr. Marjan Turnšek, ki je kot gost predstavljal sistem župnijskih celic v oddaji Obala neznanega - izzivi vere, vidi župnijske celice kot enega od odgovorov Cerkve na perečo situacijo, ko se je veliko krščenih ljudi popolnoma oddaljilo od župnijskega občestva in nimajo nobenega stika s Cerkvijo, čeprav so krščeni. Po podatkih, ki jih navaja dr. Turnšek, se oddalji od Cerkve kar 70% birmancev. Cerkev je dolžna tem ljudem iti naproti, jih srečati in pripeljati nazaj. Prazne klopi v cerkvah bi nas morale bolj skrbeti in žalostiti. Po mnenju dr. Turnška je petdesetletno obdobje komunizma, ko so bili kristjani pogosto ustrahovani, vera pa preganjana in potisnjena v zasebno sfero življenja, pustilo svoj pečat tudi na krščanskih laikih, ki jim pogosto manjka zavest, da smo po krstu in birmi vsi poklicani k oznanjevanju evangelija. Sistem župnijskih celic za evangelizacijo je eden od načinov, kako reanimirati krščanske laike za oznanjevanje.

Duhovnik Dušan Todorovič, ki vidi v malih občestvih prihodnost Cerkve in krščanstva, pravi takole: »Kristjani zelo bežimo pred tem, da bi drugim oznanjali svojo vero. Do sedaj sta bila vera, Bog samo za v cerkev. Vero je treba ponesti, jo živeti med ljudmi. Celice za evangelizacijo so takšen poskus, da bi s trdom in načrtnostjo ljudem okrog nas podarili Jezusa Odrešenika. Celice se morajo zbirati po domovih ali krajevnih dvoranah, da bi Jezus lahko došel do ljudi in se jih dotaknil ter jih osvojil« (Družina 25, 2007, 27).

2.1. KAKŠNI SO CILJI ŽUPNIJSKIH MOLITVENIH CELIC?

Nemška župnija Marijinega vnebovzetja v Türkheimu objavlja na spletu v rubriki Impuls kateheze, ki obravnavajo različna pastoralna vprašanja. Med njimi je nekaj posebnih izdaj Impuls extra posvetila predstavitvi delovanja župnijskih celic, ki so v tej župniji intenzivno zaživele in dobro delujejo. Med drugim navaja sedem glavnih ciljev, ki naj bi jim sledila vsaka župnijska celica. Spodaj navedene cilje povzemam po prvih sedmih katehezah Impuls extra.

1. cilj: Rasti v zaupnosti z Gospodom

Če želimo evangelizirati in druge ljudi pripeljati v stik z Jezusom, moramo predvsem najprej razviti notranji osebni odnos z Jezusom, kajti pričujemo lahko le o tem, kar smo najprej v sebi spoznali. Za zaupnost včasih uporabljamo tudi tujko intimnost, ki v latinščini pomeni »vstopiti v najbolj notranje«. Bog je sredi svojega ljudstva in želi, da se to ljudstvo nauči živeti v Božji bližini in hoditi z Bogom. Jezus naredi isto, ko pokliče dvanajst apostolov in z njimi živi to bližino. Nova zaveza je polna izrazov te bližine:

»Če kdo hoče meni služiti, naj hodi za menoj, in kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik« (Jn 12, 26).

»Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu, kajti brez mene ne morete storiti ničesar« (Jn 15, 5).

»da bi bili vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bi bili tudi oni v naju, da bo svet veroval, da si me ti poslal« (Jn 17, 21).

Večje intimnosti si ni mogoče zamisliti. On v nas, mi v njem, učenci in Gospod, najgloblje povezani kot udje telesa, ki mu je Jezus glava.

Z nami se želi združiti v največjih globinah po zakramentu svete evharistije:

»To je moje telo, ki se daje za vas« (Lk 22, 19).

»Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas« (Lk 22, 20).

Vendar ta bližina za nas ljudi očitno ni tako enostavna, nismo ji dorasli. Lahko se spomnimo na Petra, ki Jezusu pravi: »Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen

človek!« (Lk 5, 8). Prav zato, ker ljudje v zavesti svoje omejenosti in grešnosti želimo ohranjati do Boga neko razdaljo, nas Bog vabi, da se mu bolj približamo in da to bližino spustimo vedno globlje v svoje življenje. Prav zato v sistemu celic govorimo o rasti, kajti bližina je vedno že tam. Kot kristjan sem po krstu že v Kristusu in on v meni, da bi pa iz te bližine resnično živel, je potreben dolg proces rasti, ki me vodi vedno bližje njemu; proces, ki ni nikoli dokončan. V tej bližini najlažje zrastemo tako, da jo zavestno iščemo.

Rasti v zaupnosti z Jezusom pomeni, da smo vedno bolj pripravljeni in da se vedno bolj trudimo, da pridemo v njegovo intimno bližino ne samo v evharistiji, ampak predvsem v vsakdanjem življenju, preko izkušnje nenehne molitve oziroma življenja v zavedanju stalne Božje pričujočnosti. Ponavljamo lahko čisto kratke molitve, kot na primer »Gospod Jezus, usmili se me!« ali »Jezus, ljubim te!« ali celo samo ponavljamo Jezusovo ime in s tem vstopimo v njegovo bližino, dovolimo mu, da vstopi v nas in deluje v nas. Za to tudi gre – čim bolj Jezus v nas deluje in čim bolj se z njim zedinjamo, tem bolj bo obrodilo vse, česar se z njim lotimo.

Predpogoj pa je, da sprejmemo Božjo ljubezen in tako rastemo v tem ljubezenskem odnosu z Gospodom. Papež Benedikt XVI je ob svojem obisku v Nemčiji 2011 poudaril, da našim sodobnikom po njegovem mnenju najbolj manjka prav izkušnja Božje dobrote. Člani župnijskih celic bi zato morali ljudem v svojem oikosu pričevati predvsem o tem, kako je Bog vsakemu človeku blizu in kako smo v tej bližini lahko rodovitni.

2. cilj: Rasti v ljubezni do bližnjega

Jezus nam daje glavno zapoved, ki je pravzaprav dvojna zapoved ljubezni: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« (Mt 22, 39). Po našem krščanskem verovanju je temelj vedno najprej Božja ljubezen – Bog nas vedno prvi ljubi, mi pa le odgovarjamo na njegovo ljubezen. Ničesar nam ni treba storiti, ljubi nas takšne, kakršni smo. Pri ljubezni, ki jo moramo živeti v odnosu do bližnjega, torej ne gre za neko našo sposobnost, ampak bolj za posnemanje Božje ljubezni, ki smo jo sami najprej doživeli, za katero vemo, jo vedno bolj spuščamo v svoje

življenje, nas vedno bolj napolnjuje in je temelj našega krščanskega življenja. Smo ljubljene Božji otroci in ta ljubezen želi biti v nas rodovitna..

Prvo, kar opazimo pri Božji ljubezni, je ponižnost. To ponižnost lahko vidimo v otroku v betlehemske jaslje. Bog sam se poniža. Postane najmanjši, da ljudi ne bi gledal zviška. To se ponavlja tudi v evharistiji. Jezus si je za svojo evharistično navzočnost izbral skromno znamenje kruha, da bi nam odvzel vsak strah in se srečal z nami tako, da bi mu popolnoma odprli svoja srca.

Prva stvar na poti k bližnjemu je, da najprej prepoznamo in sprejmemo svojo lastno revščino, šibkost, pomanjkanje. Kdor se zaveda svoje lastne grešnosti, se zaveda tudi tega, da sam od sebe ne zmora ničesar, tudi ljubiti ne, zato v ponižnosti zaupa, da po njem sočloveka srečuje Bog. Če res prepričano zavzamemo tako držo, se lahko vsakemu človeku približamo z ljubeznijo, ne glede na to, kako neprijeten in težak se nam zdi. V ponižnosti postanemo solidarni z njim, kajti ta človek je morda res revež, a reveži smo tudi sami, morda je usmiljenja vreden, a taki smo tudi mi. Najboljši pristop k ljubezni do težavnih bližnjih je prav to iskreno sočutje z njihovimi tegobami.

Pri vsakem dejanju ljubezni gre končno za to, da v odnosu do sočloveka razodevamo Božje usmiljenje. Zelo pomembno je, da v ljubezni v drugem človeku vedno iščemo dobro in ga spodbujamo. Gotovo je v vsakem človeku tudi zlo, za katerega je pomembno, da pride v stik z Božjo ljubeznijo, zato je poleg usmiljenja potrebno tudi odpuščanje. Jezus pravi: »To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil« (Jn 15, 12). To pomeni, da smemo in moramo res vsakemu človeku rade volje vse in vedno znova odpustiti.

3. cilj: Jezusa deliti z drugimi

Deliti Jezusa pomeni, da to, kar smo prejeli, dajemo naprej še drugim, da jim damo delež pri tem, kar smo o Jezusu že spoznali in izkusili. V veri nismo poklicani, da prenašamo naprej samo neko vsebino, nek nauk, ampak da predajamo naprej osebo, Jezusa Kristusa, Božjega sina.

Bog je z nami delil svojega sina. Ko je angel Gabrijel prinesel Mariji oznanilo, da bo postala Božja mati, ji ni prinesel samo besed, ampak je s svojim privoljenjem

že sprejela vase Jezusa. Podobno se dogaja, ko evangeliziramo, ko prinašamo ljudem veselo oznanilo. Ne prinašamo samo neke resnice, besede, evangelija kot nauka, ampak vedno prinašamo osebo, Kristusa, ki se želi skozi nas podariti še drugim. To je velika skrivnost, ki se konkretno izraža v zakramentu evharistije, ko delivec obhajila resnično deli Jezusa tistim, ki pristopijo k obhajilu. Vendar pa se to ne dogaja samo na ta zakramentalni način, ampak vedno znova, kadar drugim ljudem pričujemo o Jezusu.

V Apostolskih delih pričujeta apostola, ko so ju pripeljali pred veliki zbor: »Ne moreva, da ne bi govorila o tem, kar sva videla in slišala« (Apd 4, 20). V sebi čutita nujno, da besedo, in s tem tudi osebo Jezusa Kristusa, predata naprej. Pavel piše v svojem Pismu Rimljanom takole: »Kajti če boš s svojimi usti priznal, da je Jezus Gospod, in boš v svojem srcu veroval, da ga je Bog obudil od mrtvih, boš rešen. S srcem namreč verujemo, in tako smo deležni pravičnosti, z usti pa izpovedujemo vero, in tako smo deležni odrešenja« (Rim 10, 9-10). Samo vera ne zadošča, ampak moramo to, kar nam je bilo podarjeno, namreč Jezusa Kristusa, tudi z usti izpovedati in z ustnim pričevanjem dati naprej.

To pa nas postavlja pred zahtevno nalogo, saj vemo, kako težko nam je danes v svojem okolju že samo omeniti Jezusovo ime v pogovoru. Lahko bi rekli, da je to kar tabu. Celo v krogih znotraj Cerkve, ko smo kristjani drug z drugim, nam je težko govoriti o svoji izkušnji z Jezusom. Zato je v župnijskih celicah pomembna točka srečanja podelitev izkušenj: »Kaj je Jezus v preteklem tednu storil v mojem življenju? Kaj sem v preteklem tednu jaz storil za Jezusa?« Ta točka je tako pomembna, ker se tako navadimo vedno znova pripovedovati o Jezusu. Premagati je treba ta tabu, to duhovno nemost, ne zato, da bi zdaj ves čas govorili samo o Jezusu, pač pa da bi ob primernem trenutku izgovorili tudi njegovo ime, da ljudem ne bi prenašali le nekega nauka, nasveta ali misli, ampak dejansko Jezusa. Če se pogovarjamo z nekom, ki želi od nas pomoč, nam mora biti jasno: če temu človeku ne damo Jezusa, najprej nebesedno preko služenja in molitve, kasneje pa tudi jasno izgovorjeno, potem temu človeku dajemo premalo. Ne dajemo mu zaklada, ki ga imamo, ampak ga želimo odpraviti bolj poceni.

Jezusovo ime ima moč, da rešuje, pomaga, zdravi. Ko si v stiski, je najkrajša molitev, ki pa resnično deluje, da izgovarjaš Jezusovo ime. Če najprej sam pri

sebi priznaš, da je Jezus tvoj Gospod, ko se njegovo ime zares naseli v tebi, potem ga lahko v popolnem prepričanju, moči in rodovitnosti preneseš tudi drugim, ki v svojih stiskah iščejo rešitev in pomoč za svoje težave.

4. cilj: Služiti v župniji

Eno izmed pomembnih načel župnijskih celic je, da obstajajo znotraj župnije. To je poudarjeno že v njihovem imenu – župnijske. Tudi beseda celica nakazuje na to, da je to kot pri biološki celici nekaj živega, kar spada k nekemu organizmu. Organizem župnijske celice je župnija, zato je eden izmed ciljev župnijskih celic tudi ta, da se zavemo organizma, v katerem živimo, in da smo mu pripravljene tudi služiti.

Prva župnija je nastala v Jeruzalemu, na kraju zadnje večerje, ki je bil obenem tudi kraj, kjer so se učenci srečali z Vstalim in kjer so bili petdeset dni po vstajenju napolnjeni s Svetim Duhom. To je bil torej tudi kraj binkoštnega slavlja in kot tak v pravem pomenu pražupnija. Po obhajanju evharistije in ustanovitvi Cerkve z dvanajstimi apostoli Jezus na enak način deluje danes v naših župnijah in nas z evharistijo hrani ter nam daje moč, da izpolnimo svoje poslanstvo. Župnija je druga najpomembnejša struktura v Cerkvi nasploh, takoj za družino. Predstavlja Kristusovo Cerkev na določenem teritoriju. Vez med župnikom, škofom in papežem mora ostati trdna, če se želimo izogniti nevarnosti sektaštva. Župnik je odgovoren za vse, kar se dogaja v njegovi župniji, zato lahko sicer pobuda za celice pride od laikov, a ne more mimo župnika, ki je nosilec evangelizacije in skrbi za povezavo župnije s škofijo in vesoljno Cerkvijo. Poleg katehez za srečanja celic pripravlja župnik tudi tedenska srečanja z voditelji celic, ki mu tudi poročajo o delovanju vsake celice.

Služenje župnijskih celic v župniji ima tudi pedagoški smisel, da bi se tisti, ki se odločijo za resnejšo hojo za Kristusom, ne počutili kot elita, kot večvredni. Ko se odločimo za intenzivnejšo hojo za Kristusom, moramo sprejeti tudi izziv, da se damo krajevni Cerkvi več na razpolago. Jezus nas namreč pošilja, da bi svojo vero delili z drugimi, jih krepili v njihovem verovanju in jim tako služili.

Obratno obstaja tudi nevarnost, da župnijska skupnost sumljivo opazuje skupine, ki želijo bolj intenzivno živeti svojo vero, in jih poskuša izločiti. Tudi v takih primerih je posebno dragoceno, da se člani celic zavestno posvetijo služenju župnijski skupnosti. Priporočeno je, da se najprej posvetijo najpreprostejšim opravilom. Čiščenje cerkve je vedno dobra priložnost za ponižno služenje. Potem so tu še socialna področja služenja, na primer obiskovanje ljudi v bolnišnicah ali skrb za starejše. Prav tako je seveda dragoceno, da služimo s talenti, ki nam jih je Bog dal in ki jih v intenzivnejši hoji za njim še odkrivamo. Vsak posameznik v celici se mora vedno znova spraševati: Kje lahko v župniji, v kateri živim, ponudim svojo pomoč? Kje bi me najbolj potrebovali? Prav ta pokorščina in poslušnost, ki sta povezani s tem, da ne želimo vladati, ampak služiti, dela naše krščansko življenje in hojo za Kristusom verodostojno in pritegne še druge v našo celico oziroma k rastoči ljubezni do Jezusa.

Prav ta vpetost v življenje in delovanje župnije je glavna razlika med sistemom župnijskih celic in Prenovo v Duhu. Skupno obema je slavljenje in molitev, uporabljajo se celo iste pesmi. Pomembna razlika je, da so celice v župniji, molijo za župnijo in so bolj podpora duhovnikov, za katere tudi redno molijo in molijo za potrebe župljanov, ki se jim priporočajo. Člani Prenove niso tako povezani z župnijo in tudi njihova aktivnost v župniji ni vedno vidna.

5. cilj: Nuditi in sprejemati pomoč

Vsak od nas je reven in šibek, zato potrebuje pomoč drugih ljudi in Božjo pomoč, saj svojega življenja ne moremo obvladovati iz lastne moči. Dejanje modrosti je, da si priznamo lastno šibkost, dejanje ponižnosti pa, da si pustimo pomagati. Vsakokrat, ko si pustimo pomagati, priznamo pred sabo in pred drugim, da smo šibki. S tem priznanjem stopimo korak bliže k resnici o sebi. Šele ko poznamo svojo revščino, lahko odpremo svoje roke in dovolimo Bogu, da nam pomaga. Bog ima predvsem ta problem, da pogosto stoji pred zaprtimi srci ljudi, ki ne dovolijo ne Bogu ne ljudem, da bi jim pomagali.

Božja pomoč prihaja pogosto na drugačen način, kot smo pričakovali, in skoraj vedno preko ljudi. Tudi na tak način, preko medsebojne pomoči, nas želi Bog združiti v skupnost služabnikov in služabnic, ki se v ljubezni obračajo drug k

drugemu. »Nosite bremena drug drugemu in tako boste izpolnili Kristusovo postavo« (Gal 6, 2). Truditi se moramo, da bomo preko medsebojne pomoči tesneje združeni, da bomo bolj prepričljivo živeli medsebojno ljubezen in bomo tako pred svetom bolj verodostojne priče. Bog nas ljubi preko ljudi, da bi kot skupnost verujočih skupaj rasli.

6. cilj: Usposabljanje novih voditeljev

Posamezne župnijske skupnosti, kjer že več let prakticirajo sistem župnijskih celic, pričujejo, da lahko župnijske celice rastejo v tolikšni meri, kolikor jim uspe usposobiti nove voditelje. Seveda ni za voditelja primeren kdorkoli. Ne gre za vprašanje: »Kdo bi želel biti voditelj?« Župnik ali pa voditelji celic med seboj morajo biti pozorni opazovalci in poskušati odgovoriti na vprašanje: »Koga bi lahko Bog poklical za to nalogo?«. Edini kriterij je vedno neposredni Božji klic.

Jasno nam mora biti, da pri vodenju ne gre za nobeno vladanje, ampak za služenje. Nekateri ljudje bi radi prevzeli voditeljsko službo, ker jim gre za funkcijo, moč in čast. Ko pa prevzamejo to nalogo, pogosto sami ugotovijo, da gre bolj za služenje, ki vključuje veliko reševanja problemov in ki je bolj nehvaležno, kot so si predstavljali. V angleškem Svetem pismu so nekoč prešteli, da je beseda voditelj omenjena le šestkrat, beseda služabnik pa kar devetstokrat.

Cerkev ne more živeti brez pastirjev, brez papeža, škofov, duhovnikov. Prav tako velja to tudi za Cerkev v malem – če ni voditeljev, celice ne morejo rasti, živeti, biti rodovitne. Zato je prva naloga črede, da moli za svoje pastirje. Z molitvijo že izvajamo nalogo usposabljanja voditeljev, kajti v bistvu je vedno Gospod tisti, ki oblikuje srca voditeljev, ki jih bo nekoč poklical.

Kako celica z molitvijo usposablja svoje voditelje? Z usposabljanjem začnemo pri sebi, saj je vsak od nas že pastir neke črede, na primer pastir svoje družine in drugih ljudi v oikosu, za to nalogo nas je Bog že poklical in odgovorni smo, da se zanjo dobro opremimo. Prav je, da vsak član celice izkoristi vsako priložnost, da se izobražuje in oblikuje za vlogo voditelja. To je tudi motivacija za vsako oblikovanje in izobraževanje: ne udeležuješ se ga zato, ker želiš storiti nekaj zase, ampak zato, da bi lahko drugim bolje služil, jim bil boljši pastir. Enako velja

za sveto mašo: ne udeležuješ se je le za blagor svoje duše, ampak prinašaš na oltar vse ljudi iz svojega oikosa.

7. cilj: Rasti v veri

Eden izmed ciljev celice je tudi v tem, da kot verniki delamo na poglobljanju svoje identitete. V veri je rast drugačna kot v gospodarstvu, bolj je podobna rasti v naravi. Vse živo stremi k rasti in rodovitnosti. Drevo sicer ne zraste do neba, a dokler živi, ne neha rasti. Tako je tudi pri ljudeh. Tudi ko prenehamo rasti v višino in širino, še vedno raste naš celični material. Kar naprej se obnavljamo in to velja še posebno za duhovno življenje. Živi kristjan je kristjan, ki raste, ali pa ni kristjan. Takoj ko v veri obstaneš, nazaduješ, zato je rast v veri bistvenega pomena.

Najboljši primer za nujnost rasti je Jezus sam, ki je prišel na svet kot majhen otrok in nato počasi, a vztrajno rasel. Vse, kar je Jezus doživljal v svojem zemeljskem življenju, pa nam razodeva naše poslanstvo. Če je Jezus moral rasti in si pridobivati celo verske izkušnje, koliko bolj moramo to početi mi, ki nimamo Božje narave, kakršna je bila lastna malemu Jezusu.

Drugi razlog za potrebnost rasti pa je veličina našega Boga. Ker je naša vera tako bogata, lahko vedno odkrijemo kaj novega. V pismu Kološanom piše apostol Pavel o Kristusu, »v katerem so skriti vsi zakladi modrosti in spoznanja« (Kol 2, 3). Pot vere si lahko predstavljamo kot pot nenehnega odkrivanja. S Kristusom smo na poti h končnemu cilju, Božjemu kraljestvu.

Rasti moramo tudi zato, da bi bili vedno bolj sposobni pomagati soljudem. Ničesar nismo prejeli samo zato, da bi bili sami srečnejši, ampak nam srečanje s Kristusom daje tudi nalogo, poslanstvo, zaradi katerega smo na svetu. Srečni smo, ko nam uspe čim več ljudi pripeljati do srečanja s Kristusom. Za to poslanstvo pa rabimo stalno usposabljanje. Kristjan, ki želi drugim pomagati, da napredujejo v veri in v življenju, mora izkoristiti vse možnosti, ki mu jih za rast ponuja župnija, Cerkev, nenazadnje Kristus sam. Prav za to gre tudi v celotnem sistemu župnijskih celic. Ustvarjajo, izkoriščajo in povezujejo različne možnosti, da tako člani drug drugemu pomagajo v procesu rasti in se medsebojno krepijo. Na pot nismo poslani kot dokončno izoblikovani verniki, ampak kot tisti, ki skupaj

iščejo in rastejo. Jezus je to izrazil tudi v svoji velikoduhovniški molitvi: »Še veliko vam imam povedati, a zdaj ne morete nositi. Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo uvedel v vso resnico« (Jn 16, 12–13). Če vse življenje v veri molimo, nam bo Jezus dal rasti in nam bo v polnosti razkril resnico.

2.2. KAKO POTEKA SREČANJE CELICE?

Pred srečanjem celice je pomembno ustrezno pripraviti prostor, da se bodo udeleženci v njem počutili prijetno in udobno. Treba je poskrbeti za ustrezno temperaturo in svetlobo ter poskusiti omejiti hrup ali druge moteče dejavnike. Najbolj primerno je, da udeleženci sedijo v krogu, da se vsi vidijo in lahko sodelujejo, vendar ne tako blizu skupaj, da bi drug drugega motili. Vsak član si sam izbere mesto, kjer bo sedel. Čas srečanja naj bo izbran tako, da ni neugoden za druge družinske člane, ki niso v celici.

Vsako srečanje je sestavljeno iz osmih elementov:

2.2.1. Slavilna molitev

S slavljenjem izpolnjujemo kristjani temeljno Jezusovo zapoved ljubezni: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem,...« (Mr 13, 30). Ko nekoga slavimo, mu izkazujemo tudi svojo ljubezen. S slavljenjem vstopam v bivališče Boga, v njegovo pričujočnost, in postanem to, kar sem, Božji otrok, aktiviram svojo zvezo z Bogom, ki mi jo je podaril pri krstu. Pri slavljenju človek dvigne svoje srce k Bogu, da bi mu tako pel, ga častil in slavil. Ko Boga slaviš in častiš, mu omogočaš, da te osvobaja, da na tebi deluje njegova moč, da te varuje in ti pomaga. Bog namreč spoštuje našo svobodo in deluje v nas, kolikor mu to dopuščamo. Boga lahko slavimo tudi s psalmi ali pa s petjem slavilnih pesmi.

2.2.2. Podelitev

Na začetku oblikovanja celice gre lahko tudi za podelitev svojega življenja z drugimi, vendar pa mora to prerasti v podelitev tega, kaj je Bog storil v mojem življenju in kaj sem jaz storil za Boga. Do tega pride celica postopno in skupaj,

vendar pa do tega mora priti, ker je smisel podelitve evangelizacija. V celici si torej podelimo, kako Bog deluje v naši okolici, v našem oikosu, v katerem skušamo slediti Kristusu, ga posredovati naprej, ljudi tudi spremljati in jih privedi bliže k Bogu. Nova zaveza nas imenuje priče. Če smo kot priče pozvani na sodišče, smo povabljeni zato, ker smo domnevno nekaj videli ali slišali. Enako je na duhovnem področju; predpogoj, da lahko postanemo priče, je, da smo resnično nekaj videli in da o tem lahko pričujemo. Ta »nekaj« pa je v tem primeru oseba, nekdo, namreč Bog. Ko drug pred drugim pričujemo o delovanju Boga v naši okolici, se ob tem tudi učimo vedno bolje zaznavati njegovo delovanje. Iz izkušenj drugih članov se učimo vedno boljše pričevati o Bogu, ki je neviden in ga lahko le doživimo in izkusimo. Izkušnja, ki jo ima z Bogom en član celice, lahko pomaga tudi drugim članom narediti korak naprej v svoji izkušnji. Pri podelitvi v celici gre za dve zelo konkretni vprašanji: »Kaj je Jezus storil v mojem oikosu v tem preteklem tednu?« in »Kaj sem smel v tem zadnjem tednu v svojem oikosu storiti za Jezusa?«. Najprej gre torej za pričevanje o tem, kar se je zgodilo brez mojega sodelovanja. Kot bi pričevali o lepotah, ki smo jih videli, doživeli ali izkusili na potovanju, in o katerih lahko pričujemo, čeprav jih nismo sami ustvarili. Šele nato pa pričujemo o tem, kjer smo smeli tudi sami nekaj prispevati. Kakor s potovanja prinesemo tudi osebna doživetja, ki so se zgodila na našo pobudo, na primer to, da smo se z nekom srečali. Zaznamo torej, kako je v našem oikosu deloval Bog, in se zavemo tudi, kje smo smeli z njim sodelovati. Ko o tem vedno znova pripovedujemo drug drugemu, postajamo vedno boljše priče, saj se naučimo vedno boljše zaznavati Božje skrivnosti in njegovo delovanje v svetu in v naši okolici.

2.2.3. Branje evangelija

V župnijskih celicah gre za evangelizacijo, torej za to, da soljudem oznanjamo evangelij, kar pa je nemogoče, če ga najprej sami dobro ne poznamo. Kadar torej v celici beremo in poslušamo evangelij, nam neposredno govori Bog in njegova beseda vstopa v naše srce. Prisluhniiti želimo, kaj Bog po tem evangeliju, ki je običajno evangelij naslednje nedelje, govori meni osebno, kam usmerja moje življenje. Poleg najsvetejšega zakramenta je Božja beseda največji zaklad

Cerkve, zato je tudi najpomembnejše vodilo za delovanje tako Cerkve kot celote kot tudi vsakega posameznika.

2.2.4. Poučevanje

Poučevanje se osredotoča na bistvene vsebine naše vere, kar označujemo s teološkim pojmom kerigma. To prvo in najpomembnejše oznanilo, ki ga moramo najprej vedno znova slišati, potem pa tudi na različne načine vedno znova oznanjevati, je središče evangelizacijske dejavnosti. »Oznanilo (kerigma) ima trinitarično naravo. Je ogenj Svetega Duha, ki se podarja v podobi jezikov in nam daje, da verujemo v Jezusa Kristusa, ki nam s svojo smrtjo in vstajenjem razodeva in prinaša neskončno Očetovo usmiljenje.« (VE 164). Bistveno prvo oznanilo, ki ga mora vsakdo slišati, je: »Jezus Kristus te ljubi in je daroval svoje življenje, da bi te odrešil. Zdaj vsak dan živi ob tebi, da bi te razsvetlil, krepil in osvobodil« (VE 164).

Vera torej predpostavlja neko vsebino, ta pa temelji vedno na Svetem pismu, na Božji besedi, ki nam jo posreduje Cerkev. Cerkev nas tudi neprestano spodbuja, da bi Božjo besedo brali, da bi jo bolje razumeli in se vanjo bolj poglobili. Isti namen ima tudi branje Božje besede v župnijski celici, namreč to, kar je zapisano v prvem pismu apostola Petra: »Vselej bodite pripravljeni vsakomur odgovoriti, če vas vpraša za razlog upanja, ki je v vas« (1 Pt 3, 15). Kako naj nekemu govorimo ali odgovorimo o vsebini svojega upanja, svoje vere, če je ne poznamo? Svojo vero lahko razlagamo le, če jo poznamo.

Za poučevanje v župnijski celici je zadolžen župnik. Ta pripravi katehezo za vsako tedensko srečanje. Kjer je celic več in je zato nemogoče, da bi bil župnik prisoten na vsakem srečanju, se katehezo posname in nato predvaja v celici.

2.2.5. Poglobitev vednosti

Tomaž Kempčan piše v svoji Hoji za Kristusom, da je treba vsak sveti spis brati v istem duhu, v katerem je bil napisan. Tako pri učenju Cerkve kot pri Svetem pismu je v ozadju Sveti Duh. Kot je zapisal apostol Peter v svojem 2. pismu:

»Predvsem pa vedite tole: nobena prerokba v Pismu ni stvar zasebne razlage. Nikoli namreč nobena prerokba ni prišla po človeški volji, ampak so ljudje, nošeni od Svetega Duha, govorili v imenu Boga« (2 Pt 1, 20-21). Če želimo torej zapisano globlje razumeti, potrebujemo istega Duha. Brez njega sicer lahko beremo, a ostajamo na površini in se niti ne zavedamo, da obstajajo globlje dimenzije. Kadar gre za Svetega Duha v povezavi z razumevanjem nauka Cerkve in Svetega pisma, igra pomembno vlogo cerkvena skupnost. Če beremo kot posamezniki, smo lahko hitro v nevarnosti, da pojmujeemo obzorje svojega razuma kot absolutno. Cerkev nas vabi, da beremo kot skupnost, saj je pri takem poglobljanju v svete spise vedno prisoten tudi duh ponižnosti, ko se ob poslušanju bratov in sester sam sebi ne zdim več tako zelo pomemben. V tem duhu ponižnosti me potem Bog kljub moji omejenosti vodi v globine, ki bi jih sam nikoli ne dosegel.

Ko se torej v celici ljudje zberejo ob Božji besedi, je skupnost nekaj, kar vsakogar obogati. V vsakem članu deluje Sveti Duh, da lahko s svojimi izkušnjami vere, ki so le njemu lastne, obogati vse ostale. Cerkev je vedno delovala na tak način. Veliko skrivnosti vere se je izoblikovalo skozi zgodovino tako, da je sodelovalo pri tem mnogo ljudi, ne samo en posameznik; pomembne resnice naše vere so bile sprejete na koncilih.

2.2.6. Sporočila iz življenja župnijske skupnosti

Župnijska celica si vzame nekaj trenutkov časa tudi za sporočila, kaj je aktualnega v župnijski skupnosti. Čeprav se morda zdi ta element srečanja banalen, je vendar za celoten sistem župnijskih celic osrednjega pomena, saj se ne imenujejo župnijske brez razloga, ampak naj bi bile globoko zakoreninjene v župnijsko in lokalno skupnost. To pomeni, da morajo člani biti seznanjeni z dogajanjem v župniji, ga spremljati v molitvi in po svojih močeh in sposobnostih tudi sodelovati.

2.2.7. Posredniška molitev

Posredniška molitev je molitev za druge, ki nas posebej spodbuja k evangelizaciji in iskanju tega, kar je dobro za drugega. Papež Frančišek nam za zgled takšne

molitve daje svetega Pavla. »V sleherni svoji molitvi zmeraj z veseljem molim za vas vse ..., ker vas vedno nosim v srcu« (Flp 1,4–7). (VE 281). Posredniška molitev je lahko tudi zahvaljevanje: »Zahvaljujem se vedno svojemu Bogu za vas vse zaradi Božje milosti, ki vam je bila dana v Kristusu Jezusu« (1 Kor 1,4). Molitev spreminja tudi molivca: »Ko se srce oznanjevalca evangelija dvigne iz molitve, postane bolj velikodušno, osvobodi se duhovne zaprtosti in želi delati dobro ter deliti življenje z drugimi.« (VE 282).

V sistemu župnijskih celic ima vsak član seznam oikosa, na katerem so ljudje, ki mu jih je Bog posebej zaupal, da bi zanje posredoval, da bi s svojo molitvijo Bogu dovolili, da jim dela dobro. To pomeni v praksi živeti ljubezen do bližnjega, še preden lahko zanj naredimo kaj konkretnega, saj molimo za nekoga lahko kadarkoli. To je tudi velik zaklad molitvenih skupnosti v župnijskih celicah. Bog deli svoj blagoslov, ko v edinosti molimo drug za drugega, saj tako izpolnjuje svojo obljubo iz evangelija: »Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v kateri koli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih« (Mt 18, 19).

Posredniška molitev v župnijskih celicah ima tudi velik misijonarski učinek, saj se prav zaradi uslišanih molitev dogajajo spreobrnjenja in se ljudi dotakne Božja milost in ljubezen, ki se tudi danes ljudem konkretno pokaže preko takih uslišanj.

2.2.8. Molitev za ozdravitev

Jezus je prišel na svet kot Zdravnik – ne samo zato, da bi nas ozdravil naših bolezni, ampak predvsem, da bi nas ozdravil naših grehov in smrti. Prinaša nam telesno in dušno zdravje. Ozdravitev zdravstvenih težav posameznika mu služi samo kot zunanje znamenje celovitega ozdravljenja človekove duše in ni prvotni namen njegovega delovanja. Zakaj se na srečanjih celic redno moli tudi za ozdravitev? Moč ozdravljenja ni omejena samo na Jezusa. To lahko vidimo na več mestih v Svetem pismu, ko so bili ljudje ozdravljeni tudi po rokah apostolov, ki so delovali v Jezusovem imenu. Vsak krščanec je po apostolih prejel karizmo ozdravljanja – vsi smo poslani, da ljudem prinašamo Jezusovo ozdravljenje. Zakaj so Jezus in apostoli ozdravljali bolne? Vedno je bilo to povezano z oznanjanjem evangelija, da bi s čudeži potrdili resničnost oznanila.

Člani župnijskih celic so v službi nove evangelizacije – da bi ljudem prenesli to, kar je Jezus zapustil svojim apostolom. Vedno ko njegovi učenci izvršujejo to, kar jim je naročil, Jezus to potrjuje, včasih tudi s čudeži.

Uslišanje molitve ni vedno ozdravitev od bolezni. Morda pa bolnik zaradi naše molitve po Božji milosti prejme posebno moč, da lažje prenaša svojo bolezen ali trpljenje. Ozdravitev je tudi prenašanje bolezni v moči, ki izhaja s križa – morda ta moč daje pogum drugim, da lažje nosijo svoja bremena in ne obupajo. Zagotovo pa Jezus tudi danes potrjuje verodostojnost našega pričevanja z znamenji in čudeži.

2.3. PROCES EVANGELIZACIJE V SISTEMU ŽUPNIJSKIH CELIC

Začetniki metode župnijskih celic za evangelizacijo župnijo pogosto označujejo kot spečega velikana, ki ga je potrebno zbuditi. Za to poslanstvo je potrebna skupina prebujenih kristjanov, ki jih taka situacija dovolj vznemirja, da začutijo svoje poslanstvo v tem, da bi oddaljene ljudi pripeljali nazaj v župnijsko občestvo. Iz te želje po novi evangelizaciji so nastale župnijske celice, ki so se izvorno sicer pojavile v Koreji, v katoliški Cerkvi pa so metodo najprej preizkusili na Floridi, nato v župniji sv. Eustorgia v Milanu, od tam pa so se razširile tudi v Slovenijo.

Proces evangelizacije preko župnijskih celic povzemam po delovnem priročniku za voditelje celic in po članku Duh občestvenosti, ki ga je za revijo Cerkev v sedanjem svetu napisal dr. Marjan Turnšek. (2001, 131–135).

1. MOLITEV - Vsak član celice si najprej naredi seznam ljudi, s katerimi se pogosto srečuje (sorodniki, sodelavci, prijatelji, ipd.) in ki so se oddaljili od cerkvenega življenja ter po njegovem mnenju potrebujejo novo evangelizacijo. Po molitvi si izbere enega ali več ljudi in začne vsak dan zanje moliti.

2. SLUŽENJE – Konkretna bratska pomoč v vsakdanjih potrebah tistim, ki so oddaljeni od vere, in služenje v imenu Jezusa ustvarja in krepi prijateljski odnos. Ko konkretno pokažemo svojo ljubezen do nekoga s tem, da smo mu pripravljene služiti, se rodi zaupanje.

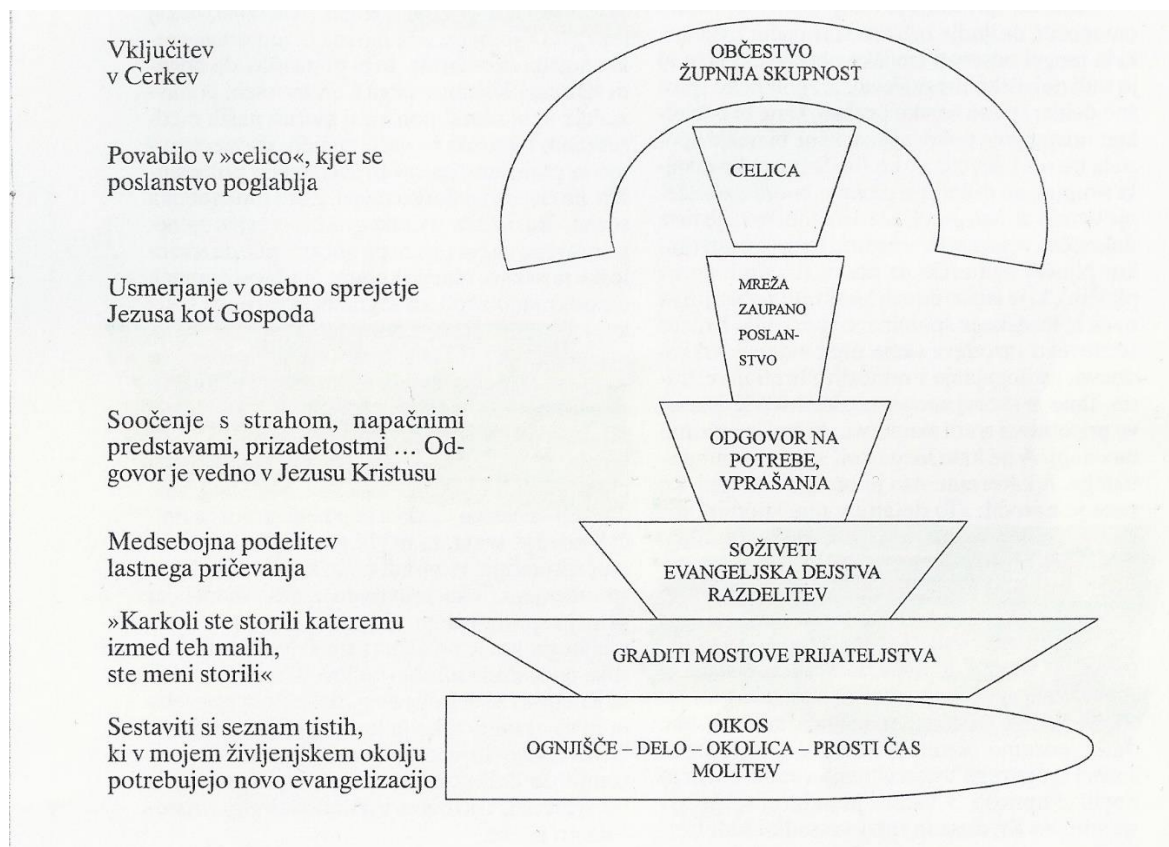
3. **PODELITEV** – Ko smo si pridobili njihovo zaupanje, so ti ljudje bolj odprti za evangelij in naše oznanjevanje je lahko bolj rodovitno, zato je to trenutek za naše osebno pričevanje o lastnem spreobrnjenju in osebnem srečanju s Kristusom.

4. **RAZLAGANJE** – To je zelo občutljiva faza, ko mora oznanjevalec svojemu bratu ali sestri pomagati spreminjati srce in ga odpreti Kristusovi ljubezni. Konkretno to pomeni, da mora biti oznanjevalec pripravljen pomagati razreševati mnoga vprašanja, dvome, predsodke, ki so se v tem človeku nabrali v povezavi z vero, kristjani in Cerkvijo. Za to je potrebna velika mera občutljivosti in razuma, da ne moraliziramo ali branimo cerkvene strukture, ampak prenašamo naprej vero Cerkve v Jezusa Kristusa.

5. **POSLANSTVO IN ZAUPANJE** – Potem ko za svojega brata ali sestro molimo, ko mu ljubeče služimo in mu pomagamo odstranjevati ovire do globljega srečanja s Kristusom, pride trenutek, ki ga moramo res pazljivo izbrati, ko tega človeka povabimo k bolj osebnemu odnosu z Jezusom, da mu bolj zaupajo svoje življenje. Človeka kot gosta povabimo v celico, kjer mora biti res prisrčno in bratsko sprejet.

6. **VKLJUČITEV V CELICO** – V primernem trenutku, ki ga tudi oseba sama nekako izrazi, dobi povabilo, da vstopi v celico. Ko oseba doživi izkušnjo prave krščanske skupnosti, se želi tudi sama vedno bolj angažirati in tako sprejme tudi svoje poslanstvo. Vedno bolj intenzivno duhovno življenje pa tej osebi prinaša tudi vedno več darov Svetega Duha.

7. **OD CELICE K ŽUPNIJI** – V celici se vzpostavi mreža odnosov, ki človeku dajejo občutek lastne vrednosti in povezanosti z drugimi. Preko celic pa se posameznik postopoma in vedno bolj vključuje tudi v življenje celotne župnije, ki ji celica pripada, saj preko drugih članov dobiva vedno več informacij o resnični podobi župnije in njeni vlogi, ki jo tudi sam izkusi in vedno bolj sooblikuje. Celica pomaga taki osebi na podlagi njenih darov poiskati svoje poslanstvo znotraj celotne župnijske skupnosti.

Slika 1: Proces evangelizacije (Turnšek 2001, 135)

2. 4. SISTEM ŽUPNIJSKIH CELIC ZA EVANGELIZACIJO V SLOVENIJI

V Slovenijo je koncept župnijskih celic za evangelizacijo prišel iz župnije sv. Eustorgia v Milanu v Italiji.

Leta 2001 je njihovo delovanje v reviji Cerkev v sedanjem svetu predstavil dr. Marjan Turnšek, mariborska pastoralna služba pa je istega leta organizirala seminar o celicah. Dr. Turnšek je iz italijanščine prevedel tudi priročnik za voditelje župnijskih celic.

Prva župnika, ki sta začela s sistemom župnijskih celic v svojih župnijah, sta bila g. Alojz Kržišnik na Markovcu in g. Toni Kmet v Zidanem Mostu.

Septembra 2006 je skupina duhovnikov (Toni Kmet, Dušan Todorovič, Boštjan Lenart in Robert Brest) sestavila uredniški odbor, ki je pripravljal kateheze za poslušanje na srečanjih župnijskih celic. Ustvarili so tudi spletno stran, na kateri so bila dostopna pričevanja, literatura o celicah, duhovna glasba in zgodovina celic. Deloval je tudi spletni radio nove evangelizacije – radio Marija. Žal ta spletna stran ni več dostopna, zato zgodovino delovanja celic na Slovenskem povzemam po članku Življenje kristjana v praksi, ki je bil objavljen v tedniku Družina 24. junija 2007. Avtorica članka, Mojca Kranjc, v članku navaja, da je leta 2007 v Sloveniji delovalo približno dvajset molitvenih celic (Zidani Most, Loka, Svibno, Selnica, Laško, Grosuplje, študentska celica v Ljubljani, Brezno, Ravne in drugod). Število članov v teh celicah je takrat naraščalo.

Po podatkih, ki mi jih je posredoval gospod Janez Šket, župnik v Grosuplju, delujejo zaenkrat celice (oz. molitvene skupine, ki se deloma držijo metode Sistema župnijskih celic), v štirih od šestih škofij, in sicer:

- v nadškofiji Ljubljana: župnije Gorje, Radeče in Grosuplje,
- v nadškofiji Maribor: župniji Oplotnica in Slovenj Gradec,
- v škofiji Celje: župnije Rogaška Slatina, Poljčane in Vojnik,
- v škofiji Murska Sobota: župnija Ljutomer.

Celice se v glavnem ne večajo oz. ne delijo. Ponekod so te »molitvene skupine« tudi večje in bi se lahko oz. morale razdeliti, pa rajši ostanejo skupaj. Druga

težava je v tem, da se skupine srečujejo v glavnem v župniščih in kapelah, namesto da bi se srečevali po domovih, kjer se laže še kdo pridruži. V župnijah, kjer celice oz. molitvene skupine so, ni dovolj zavzetih in usposobljenih voditeljev in sovoditeljev, ki bi dobro vodili celice in pripravljali nove voditelje.

V Sloveniji je sorazmerno malo celic in ni pravega samostojnega vodstva, zato smo priključeni italijanskemu delu »severo-vzhodne cone«, ki obsega škofije: Verona, Concordia – Pordenone, Padova Forli, Benetke, Videm, Trst, Gorico – in Slovenijo. Imeli smo nekaj kratkih obiskov in srečanj, vendar je to premalo. V Milanu poteka vsako leto mednarodni seminar za voditelje župnijskih celic, pa se tudi tega štiridnevnega seminarja ne udeleži skoraj nihče iz Slovenije.

Po mnenju g. Šketa »manjka nekdo, ki bi se tej obliki molitve in evangelizacije bolj posvetil. Vsekakor bi to naj (ali lahko) bil laik. Duhovniki, ki to obliko molitve podpiramo, smo zelo zaposleni v svojih župnijah in še drugje.«

2.5. ALI SO ŽUPNIJSKE CELICE DANES ŠE PRIMERNA OBLIKA EVANGELIZACIJE?

Župnijske celice so po mojem mnenju danes še bolj potrebna oblika nove evangelizacije, kot so bile pred desetletji, in sicer iz več razlogov:

1. Svet je danes še bolj razkristjanjen. Prevladujoče Cerkvi in veri nenaklonjeno javno mnenje preko medijev, šolskih učnih programov ter socialnih omrežij oblikuje podobo sveta tudi mnogim krščnim in jih spreminja v ateiste oz. celo sovražnike vsega, kar je kakor koli povezano z vero in Cerkvijo. »Za mnoge je praktični ateizem danes normalno življenjsko pravilo. Ljudje mislijo, da morda obstaja nekaj ali nekdo, ki je pred dawnimi časi ustvaril svet, a z nami nima nič. Če ta usmerjenost postane splošno življenjsko ravnanje, tedaj svoboda nima več meril, tedaj je vse mogoče in dovoljeno. Zaradi tega je res tako zelo nujno, da vprašanje o Bogu spet stopi v središče. To seveda ni Bog, ki nekje obstaja, temveč Bog, ki nas pozna, nas nagovarja in se nas tiče – in ki je torej tudi naš sodnik« (Benedikt XVI 2011, 59-60).

V celici pa ljudje lahko srečajo posameznike, ki živijo iz svoje vere in jim iz svojega sodobnega vsakdanjega življenja lahko pokažejo Jezusa.

2. Prevladujoči individualizem in egocentrizem puščata ljudi prazne in depresivne. Človek, ki živi po načelu, da počne le, kar je dobro zanj, težko najde smisel svojemu življenju. Ljudje se danes še bolj kot v preteklosti zapirajo med svoje štiri stene. Zasvojenost s sodobnimi komunikacijskimi sredstvi je v strmem porastu. Na stotine virtualnih prijateljev na spletu pogosto ne zagotavlja niti ene same osebe, s katero bi lahko govorili o globljih temah in bivanjskih vprašanjih. Človek je bitje skupnosti, a danes te skupnosti pogosto nima več kje doživeti, poleg tega pa je niti ne išče. Vedno več je samskih ali ločenih ljudi, ki živijo sami in pogosto spregovorijo z drugimi ljudmi samo v službi ali v nakupovalnih centrih, a pogovori o vremenu in najnovejših modnih trendih človeka puščajo praznega. V celici pa imajo člani pristne medčloveške odnose, kjer je vsakdo slišan in sprejet, kjer začuti tudi Božjo ljubezen in se nauči prepoznavati Božje posege v svojem življenju. Tu lahko z drugimi deli svoja najgloblja doživetja in prepričanja. V celici odkrije svoje poslanstvo v blagor župnijske skupnosti, kar daje smisel njegovemu življenju.

3. Mnogi ljudje danes iščejo duhovnost, a odklanjajo cerkvene strukture. V mnogih ljudeh je še zasidrana podoba Cerkve izpred 2. vatikanskega koncila. Župnije ne doživljajo kot dom, ampak kot eno od struktur v hierarhiji z okostenelimi pravili. Cerkev doživljajo kot nekoga, ki jih opozarja na njihove pomanjkljivosti in grešnost in neprestano žuga s prstom. Ljudje danes pogosto doživljajo vero kot nekaj, kar je ločeno od vsakdanjega življenja, nekaj kar oblečeš v nedeljo zjutraj in s čimer ponedeljek nima nobene zveze. V celici pa doživijo dokaze Božje bližine in dobrote, doživijo Boga kot Očeta in druge ljudi kot brate in sestre. Z molitvijo, premišljevanjem Božje besede in slavljenjem poglobljajo svoje duhovno življenje, dokler postopoma ne odkrijejo svojega mesta in vloge tudi v domači župniji.

4. Vedno več je izgubljenih sinov, ki se sami od sebe ne bodo vrnili v Očetovo hišo. Ljudje, ki so se od Cerkve in župnijske skupnosti oddaljili, zelo težko najdejo pot nazaj. Morda kdo doživi milost nekega prelomnega dogodka ali srečanja, ki ga pritegne nazaj v skupnost, a taki primeri so bolj izjeme. Zdi se mi, da v veliki večini teh ljudi še živi spomin na Očeta in da si ne želijo zapreti vseh poti domov, le odločiti se je težko. Pogosto gre za neko nerazumno odlašanje odločitve, da bi se vrnili. Tudi župnijska skupnost, ki pogosto zviška gleda na ljudi, če se po dolgem času vrnejo, in jih namesto z molitvijo spremlja z opravljanjem in obrekovanjem, nosi težo odgovornosti. Župnijske celice se mi zdijo zelo dobrodošla vmesna stopnica med zunanjim svetom in domačo župnijo. Če celica novega člana prijazno sprejme kot brata in se počuti zaželen in dobrodošel, se njegovo srce bolj odpre za oznanilo, lažje znova vzpostavi stik z Bogom in preko celice lažje spet najde pot do domače cerkve.

5. Mnoga druga gibanja in občestva ponujajo aktivnosti in druženje, manjka pa jim duhovna razsežnost in pričevalna moč, vendar pa »vsak poskus srečevanja, ki v končni obliki ne vodi iz sredine vsakdanjega življenja in rednih dejavnosti k spominu na Kristusa, na njegovo prisotnost, bi bil brez prave odrešenijske vrednosti« (Turnšek, 2001,132). Zdi se mi, da celica ponuja prav to: osebno pričevanje o delovanju Boga v vsakdanjem okolju sodobnega človeka. Danes ljudje želijo avtentično pričevanje namesto poučevanja, življenje in dejstva namesto teorije, želijo slišati razloge našega verovanja in upanja. V svetu, ki je

vedno bolj črnogled, sebičen, brezbrizen, zagledan vase in v materialnost, je celica lahko dragocen prostor, kjer se človek odpočije od vsega tega in si napolni notranje baterije z novim upanjem, vero, mirom in zavestjo, da je nekemu dragocen.

2.6. ŽUPNIJSKE CELICE IN MALA OBČESTVA SKUPNOSTI KATOLIŠKE MLADINE

Na področju mladinske pastorale se mi zdi dobrodošla ponudba Skupnosti katoliške mladine (SKAM), ki razvija program Mala občestva s precej podobno zasnovo, kot jo imajo župnijske celice, le da so ta občestva namenjena izključno mladim. Na svoji spletni strani navajajo, da so vrednote, na katerih gradijo: katoliška vera, skupnost, opolnomočen posameznik, ustvarjalnost, participacija, odgovornost. Na teh vrednotah gradijo vzgojno pot, da bi mladega človeka izoblikovali v dejavnega katoličana in odgovornega državljana. Delo poteka v skupini, v malih občestvih, vsakemu posamezniku pa je zagotovljeno tudi osebno spremljanje.

Vsako malo občestvo se trudi živeti po petih načelih: življenje z Jezusom, služenje, preprostost, pričevanje, skupnost. Na srečanjih poslušajo Božjo besedo, si podelijo, kar se je dogajalo od zadnjega srečanja, obdelajo in predebatirajo eno temo iz življenja mladih, odločijo se za nalogo skupine (služenje, povezovanje skupine, pričevanje, molitev), praznujejo in se družijo in zaključijo s prošnjo za blagoslov.

Bistvena razlika med malimi občestvi SKAM in župnijskimi celicami se mi zdi v udeležencih. V mala občestva se vključi vsak sam, na lastno željo, iz neke lakote po duhovni rasti, medtem ko se župnijske celice trudijo pritegniti tiste, ki so se od Cerkev oddaljili, in jim pomagati, da najdejo pot nazaj. V tem se mi zdi velika dragocenost in edinstveni pristop župnijskih celic – da niso le še ena od ponudb za verujoče, ampak se osredotočajo na iskanje izgubljenih sinov.

Dobrodošla bi bila kombinacija obeh pristopov, kjer bi se župnijska celica osredotočila na mlade, ki se po birmi oddaljijo od Cerkev. Morda je to skupna prihodnost župnijskih celic in malih občestev – da bi mladi, ki so se sami

izoblikovali po programu malih občestev, začutili potrebo po tem, da nekaj storijo za svoje vrstnike, ki so se oddaljili. Mladinska župnijska celica, ki bi k problemu pristopila v moči Svetega Duha, z molitvijo in pričevanjem v mladostniškem zagonu in jeziku, ki je mladim blizu, bi lahko bila velik potencial slovenske Cerkve in velik blagoslov za vsako župnijo.

3. NOVA EVANGELIZACIJA V NAŠI ŽUPNIJI

Župnija Vipava je precej tradicionalna župnija. Po statističnih podatkih verjetno sodi med bolj žive župnije, saj so cerkvene klopi vsaj ob nedeljah precej zasedene, večina staršev še vedno prinese svoje otroke h krstu in jih kasneje tudi pošlje k verouku, deluje kar nekaj majhnih občestev. V župniji delujeta mlajši in starejši otroški pevski zbor, dekliška vokalna skupina ter moški in mešani pevski zbor. Z branjem Božje besede sodeluje pri bogoslužju okrog štirideset bralcev. Tedenska srečanja imata molitvena in svetopisemska skupina, mesečno pa se srečuje zakonska skupina. Verouk poleg župnika poučujejo še štirje laiški katehisti. Župljani sodelujejo tudi v župnijskem pastoralnem in gospodarskem svetu, v župnijski Karitas, v gibanju Vera in luč ter kot čistilke in krasilke cerkve.

3.1. ZAKAJ BI NAŠA ŽUPNIJA POTREBOVALA NOVO EVANGELIZACIJO?

1. Ker smo preveč tradicionalna župnija in ne živimo iz osebne srečanja z Bogom, ampak ponavljamo navade iz preteklosti. Zelo krčevito se oklepamo vsega starega, živimo po načelu »vedno smo delali tako« in ne vidimo potrebe po spremembah, ker smo prepričani, da smo dovolj dobri. Napuh, ošabnost in vzvišenost so naši glavni grehi, zato velikokrat težko sodelujemo drug z drugim in se nismo pripravljeni prilagajati, kaj šele služiti drug drugemu.
2. Ker so naša majhna občestva preveč samozadostna in zaprta, med seboj premalo sodelujejo, premalo je dialoga in povezanosti s celotnim občestvom. Zdi se, da v nekaterih občestvih ne gre za služenje župnijski skupnosti in Bogu, ampak je to prostor za uresničevanje ambicij posameznikov.
3. Ker v večini majhnih občestev povprečna starost članov krepko presega petdeset let, podmladka pa ni.
4. Ker se tudi pri nas veliko mladih po birmi oddalji od Cerkve. Ne znamo jih pritegniti. Mladinska občestva (animatorji, mladinska skupina, mladinski pevski zbor) se občasno formirajo, a kmalu tudi zamrejo.

5. Ker smo še vedno navajeni, da je za večino dejavnosti v župniji zadolžen župnik, in čeprav vidimo, kako je vedno bolj obremenjen, se večina laikov izogiba vsakršnemu sodelovanju v življenju župnije.

3.2. BI LAHKO V NAŠI ŽUPNIJI ZAŽIVELE ŽUPNIJSKE CELICE?

Mislim, da na tako obliko evangelizacije še nismo pripravljeni, upam pa, da bomo sčasoma dozoreli do te stopnje.

Prvi korak na tej poti je že bil storjen – vsak dan pred mašo se moli rožni venec, že nekaj let pa vsak četrtek molimo tudi pred Najsvetejšim in verjamem, da župnija že prejema mnoge milosti iz te molitve in iz delovanja molitvene skupine, ki že vrsto let vztrajno moli za potrebe župnije.

Zelo aktivno deluje tudi svetopisemska skupina, ki ima trenutno okrog dvajset članov, ki se ob Božji besedi srečujejo vsak teden in tam drug pred drugim pričujejo o Božjem delovanju v svojem življenju. Mislim, da je v delovanju te skupine in v medsebojnih odnosih, ki so tam drugačni kot v drugih občestvih, živo čutiti delovanje Svetega Duha in če bomo nekoč zreli za župnijske celice, vidim prav v tej skupini ljudi, ki bi to lahko začeli.

Vsekakor bi bile župnijske celice tudi v naši župniji zelo potrebne. Vedno več je ljudi, ki so se od cerkve oddaljili in za katere verjamem, da bi jih z vztrajno molitvijo in po metodi župnijskih celic lahko pritegnili nazaj v župnijsko skupnost. Predvsem pa vidim župnijske celice kot priložnost, da bi izboljšali naše medsebojne odnose, postali bolj povezani med sabo, bolj odzivni na stisko vsakega župljana, poživili versko življenje v župniji in izboljšali naše medsebojne odnose v duhu služenja Bogu in sočloveku, s čimer bi svojo vero ponesli izven cerkvenih zidov, v vse plasti svojega vsakdanjega življenja, in tako vedno bolj postajali to, k čemur smo poklicani: luč sveta in sol zemlje.

Neprestano je treba iskati nove možnosti in nove načine, da bi prizadevanje za novo evangelizacijo in za večjo vključenost laikov v življenje župnije doseglo in nagovorilo večje število vernikov. »Če ne bomo pogumnejši in ustvarjalnejši v iznajdevanju novih oblik skupnega življenja in delovanja med vernimi, moramo računati, da bodo tisti verni, ki so že tako pasivni, še pasivnejši, dokler ne bodo

končno kar tako, nehote, po inerciji, izginili iz vernega občestva. Vera brez del umira, brez del umira tudi občestvo. Nasprotno pa občestvo živi, kolikor vsem vernim omogoča, da se njihova vera krepi in raste v sodelovanju in pogovorih, dejavnostih in praznovanju, češčenju Boga, obredih in molitvah, ki so tesno povezani z življenjem« (Ocvirk 2000, 76–77).

Zaenkrat pri nas občestvo po mojem mnenju še ne umira, se pa opazno stara, zato bomo morali čim prej najti odgovor, kako pritegniti k sodelovanju več vernikov, predvsem pa več mladih. Prve župnijske celice so se pojavile v Južni Koreji, ko je neka skupnost začasno ostala brez pastorja. Takrat so se ljudje zbudili iz otopelosti in stopili iz svoje cone udobja ter poiskali način, kako lahko sami berejo Božjo besedo, molijo, slavijo Boga in pričujejo o njem. Razmere so v ljudeh vzbudile lakoto po stiku z Bogom. Morda smo pri nas kljub vedno večjemu pomanjkanju duhovnikov še vedno presiti. Pomanjkanje duhovnikov je do sedaj pomenilo le to, da so bili duhovniki bolj obremenjeni, za vernike pa še ni bilo bistvenih posledic pomanjkanja. Zdi se mi, da se je miselnost v naši škofiji že začela počasi spreminjati, ko so mnoge nekdanje župnije s 1. januarjem 2018 postale podružnice večjih župnij. Ljudje, ki so bili navajeni, da je v domači cerkvi vsak dan maša, se danes bolj zavedajo njene vrednosti in so začeli bolj ceniti poslanstvo in prisotnost duhovnika. Morda se bo z naraščanjem pomanjkanja povečala tudi žeja po Bogu in bo tedaj tudi pri nas nastopil čas, ko bodo bolj zaživele oblike občestev, kot so župnijske celice.

ZAKLJUČEK

Ob razmišljanju o novi evangelizaciji laiki prevečkrat mislimo, da je to le naloga posvečenih oseb, predvsem duhovnikov, evangelizacijo pa si predstavljamo predvsem kot pridiganje in poučevanje verouka. Sodelovanje v župniji jemljemo kot dejanje dobre volje in uslugo župniku, ne pa kot svojo poklicanost, ki izhaja iz Jezusovega naročila: »Pojdite in oznanjajte«.

Svojo vero še vedno živimo zelo zasebno in skrito celo pred družinskimi člani. Tako smo zatajili že v svojem primarnem poslanstvu, da kot družina drug drugega evangeliziramo in da izžarevamo evangelij v svojo okolico. Boga smo izrinili z vseh področij vsakdanjega življenja in celo iz svojih pogovorov, zato mora biti prvi korak k prenovi vsakega posameznika in naših skupnosti vrnitev k molitvi in klicanju Svetega Duha, saj lahko le v njegovi moči sprejmemo in razumemo Božjo besedo, prepoznamo znamenja časa in rodovitno delujemo kot apostoli v svojem okolju.

Po razsvetljenju Svetega Duha moremo tudi prepoznati najustreznejše oblike oznanjevanja v določenem času in prostoru. V Cerkvi se ves čas pojavljajo novi načini in mislim, da mora vsaka župnijska skupnost zase odkriti, kaj je tisto, kar najbolj potrebujejo in kar bi v njihovi stvarnosti najbolje delovalo. Ali so to župnijske celice, mala občestva ali kakšna nova oblika, je navsezadnje postranskega pomena, da le najdemo pot do oddaljenih in vsi skupaj pot do Boga.

VIRI IN LITERATURA

Knjige

Benedikt XVI.. 2011. *Luč sveta: Papež, Cerkev in znamenja časa*. Ljubljana: Družina.

Bergoglio, Jorge Mario. 2013. *Odprt um, verujoče srce*. Ljubljana: Družina.

Carello, Rosario. 2014. *Pripovedi o papežu Frančišku: Življenje v osemdesetih zgodbah*. Koper: Ognjišče.

Daigneault, André. 2012. *Duhovnik tretjega tisočletja, Človek s prebodenim srcem*. Ljubljana: Emanuel.

Neuner, Peter. 1999. *Laik in Božje ljudstvo*. Celje: Mohorjeva družba.

Ouellet, Marc. 2013. *Aktualnost in prihodnost koncila*. Ljubljana: Družina.

Pavel VI. 1976. *O evangelizaciji današnjega sveta : Evangelii Nuntiandi*. Ljubljana: Nadškofijski ordinariat.

Sistem župnijskih celic za evangelizacijo: delovni priročnik za voditelje. 2001. Maribor: Slomškova založba.

Slovenska škofovska konferenca. 2000. *Sveto pismo Stare in Nove zaveze, slovenski standardni prevod z devterokanoničnimi/apokrifnimi knjigami, slovenski standardni prevod*. Osnovna izdaja. Ljubljana: Svetopisemska družba Slovenije.

Slovenska škofovska konferenca in Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani. 2010. *Sveto pismo. Nova zaveza in psalmi*. Jeruzalemska izdaja. Ljubljana: Družina.

Slovenska škofovska konferenca. 2012. *Pridite in poglejte: slovenski pastoralni načrt: krovni dokument*. Ljubljana: Celjska Mohorjeva družba: Društvo Mohorjeva družba.

Tornielli, Andrea. 2016. *Božje ime je Usmiljenje: pogovor z Andreo Torniellijem/ [intervjuvanec] Frančišek*. Ljubljana: Družina.

Članki

Kranjc, Maja. »Življenje kristjana v praksi.« Družina 25 (2007): 27.

Kvaternik, Peter. »Premik od Sare k Mariji. Prenova župnijske pastorale.« Bogoslovni vestnik 64 (2004): 343-359.

Ocvirk, Drago. »Prestop v Božji tabor«. V: *Ljubim te in trpim : Pogledi na Cerkev v sedanjem svetu*. Celje: Mohorjeva družba, 2000.

Ogrinc, Božidar. »Poljub, ki odrešuje.« Cerkev v sedanjem svetu 35 (2001): 221-224.

Valenčič, Rafko. »Kakšno podobo in prihodnost Cerkve odpira papež Frančišek.« Bogoslovni vestnik 76 (2016): 635-648.

Spletne strani

<http://www.maria-himmelfahrt.de/Pfarrzellsystem/Impuls%20extra%2015.pdf>

<http://www.radio.ognjisce.si/sl/170/aktualno/18328/>

Papež Frančišek. *Apostolska spodbuda Veselje evangelija*. Ljubljana: Družina, 2014. <http://katoliska-cerkev.si/media/datoteke/Cerkveni%20dokumenti%20140.pdf>